

דף נג

קח. האם רשאים הכהנים לחלק מנחה כנגד מנחה או זבחים, אם לאו?

אין חולקים קרבן כנגד קרבן, מנחות זבחים או עופות, קדשי קדשים וקדשים קלים, ואפילו חלוקת קרבן אחד כנגד קרבן אחר מאותו סוג, אלא כל קרבן וקרבן מתחלק לכל הכהנים שבאותו בית אב. ואפילו לא יגיע לכל כהן כזית. (וכל מנחה... לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו). [וזהו ששנינו בלחם הפנים, לאחר שנשתלחה בו מארה, כל כהן המגיעו כפול — הצנועים מושכים את ידיהם והגרגרנים חוטפים].
א. כתב החזו"ן-איש: אפילו שני הצדדים מסכימים — אין תוקף לחלוקה זו, וזה שאכל את המנחה לא הפסיד חלקו בזבח האחר. ובשפת אמת (מנחות עג) נקט שבהסכמת מותר להחליף, שכל אחד כנותן מתנה את חלקו.

ב. התוס' (במנחות עג). צדדו האם גם בקרבן אחד אין חולקים זה עם זה חלק כחלק בשוה, או שמא רק קרבן תמורת קרבן אחר, אפילו מאותו הסוג.

ג. משמע בגמרא שלדברי רב בדעת רבי יהודה, רשאי הכהן להחליף חלקו בבשר תמורת חלקו של חברו. וצ"ל לפי"ז שברייטא דספרא אינה אליבא דרבי יהודה ומצינו כגון זה [ערש"י זבחים סט. תוס' בכורות מב. ד"ה אלמה; ריטב"א שבועות יג; קרן אורה זבחים פא; רא"מ הורביץ עירובין צו. ואפשר אביי חולק על כך. ע' יומא מא. שהעלינו ב'תיובתא' מכח הכלל סתם ספרא ר"י]. או י"ל תרי תנאי ואליבא דרבי יהודה).

דפים נג — נד

קט. המוציא מעות או חפץ של הקדש בשוגג, האם יש בו דין מעילה והאם ההקדש מתחלל בכך? לקח בהם חפץ מחברו, האם קנה אם לאו?

לרבי יהודה, הקדש מתחלל בשוגג. ולרבי מאיר, רב חסדא אמר שהמוציא מעות של הקדש בשוגג לקנות בהם חפץ מחברו — לא קנה, ומעות לא יצאו לחולין. ולפי זה אין מעילה לרבי מאיר אלא באוכל של הקדש או בנהנה מגופו (רש"י ותוס'), אבל לא בהוצאה לרשות אחרת. (כן פירש רבין בשם בר פדא. ועולא אמר משמו שיש קרבן מעילה בשוגג אעפ"י שאינו מתחלל, ודחו זאת). רב חולק וסובר שלרבי מאיר הקדש מתחלל בשוגג.

א. מדברי התוס' (ד"ה גמר) ועוד ראשונים מבואר שהנאה מגוף ההקדש, אפילו אינה הנאה של כילוי כגון ששקל משקולות כנגד מעות הקדש — מעל. יש אומרים שלא מעל בכולו אלא לפי טובת הנאתו בלבד. ואם נתכוין לגזולו [כגון שסבור שהוא של חברו] ונהנה — מעל כנגד כולו (עתוס' נה. ד"ה אין; רמב"ן נד:). ובתורי"ד משמע שאפילו לא נתכוין להוציא — מעל בכולו.

יש סוברים שלא מעל אלא באכילה וכיוצא בה, הנאה של כילוי. (ערמב"ן בשם ר"ח).

ב. התורי"ד כתב שרבי יוחנן, מכך שפירש טעמו של רבי מאיר משום קידושי טעות, משמע שחולק על רב חסדא וסובר שלרבי מאיר הקדש מתחלל בשוגג בעלמא. ואולם מדברי רש"י ותוס' מבואר שדברי רבי יוחנן ודברי רב חסדא טעם אחד להם, שלכך לא קנה, כי אילו היה יודע לא היה מוציא, וזהו הטעם שלא נתחללו המעות בשוגג.